

[Knud Kristensen.]

ind under helt andre Forhold end de tidligere. Det kan jeg ikke se, de gør. Det er jo netop skrappere Vilkaar, de kommer ind under, end tidligere. At der kommer nogle, som nu har mindre Gæld, er ikke noget, som Lovforslaget foranlediger; Vilkaarene efter Lovforslaget er ikke af den Grund blevet bedre, de maa nu betale højere Rente de to første Aar end tidligere.

Saa sagde det ærede Medlem Hr. N. P. Andreasen — og det ærede Medlem Hr. J. S. Foget og Ministeren var inde paa det samme —, at Venstre i sin Tid har forhindret, at man fik rede Penge. Det er jo bevist, at det er fuldkommen urigtigt, det har vi aldeles ikke forhindret. Det kunde de jo meget godt have gennemført i Folketinget, men de blev selv forskrækkede for det Tvangslaan, som skulde udskrives, som jeg har gjort Rede for det. Derfor maa jeg tilbagevise den Beskyldning, at vi skulde have forhindret det. Vi ønskede ikke noget Tvangslaan og mente, at naar Folk havde den Gæld, var det lettest og mest praktisk, at Staten overtog den, men paa saadanne Rentevilkaar, at der ikke blev noget væsentligt Kurstab. Og det ærede Medlem og Ministeren har ganske Uret i, at Kurstabet var større, da vi vedtog Loven. Nej, det var netop i en Tid, da Kurserne laa temmelig højt, og hvis vi saa fik Regeringspartierne til at gaa med til 4½ pCt., naar Obligationerne blev deponeret og ikke kom ud paa Markedet og derigennem trykkede Renteniveauet, mente vi dengang, at det i alt væsentligt vilde betyde, at de kunde ombyttes uden Kurstab. Men saa snart vi opdagede, at dette ikke var Tilfældet og Renteniveauet her i Landet steg, foreslog vi ved første givne Lejlighed, at dette skulde ophæves ved, at Staten overtog dette Kurstab. Nu siger man: Ja, det er nu lige foran Valget. Nej, det stillede vi Forslag om for to Aar siden, og det er derfor meningsløst at sige, at det er bare noget, vi kommer i Tanker om nu foran Valget.

Det ærede Medlem Hr. J. S. Foget sagde, at det var mærkeligt, at vi nu foreslog 1½ pCt., men før havde vi foreslaaet 3 pCt., og Ministeren var noget inde paa det samme. Vi har stemt for denne Lov med 1½ pCt. flere Gange; vi havde til at begynde med foreslaaet de 3 pCt., men samtidig foreslog vi ved samme Lov, at der skulde gives en generel Lettelse for alle Landbrugere, for at saa mange som muligt kunde klare sig uden at behøve at komme til Staten. Vi foreslog en meget betydelig

Lettelse af Amtsbeskatningen og en meget betydelig Lettelse i Sognekommunalbeskatningen i Landkommunerne, og derigennem fik de kriseramte lige saa meget, ja maaske mere, men der var ogsaa andre, hvis Vilkaar derigennem blev forbedret. Jeg har egentlig Lyst til at spørge det ærede Medlem Hr. J. S. Foget, som nu saa stærkt angriber os: Vilde han ikke foretrække det fremfor det, som blev foreslaaet af Regeringspartierne.

Saa siger Ministeren, at vort Forslag og min Tale ikke var rigtig i Overensstemmelse med hinanden, for selv om vort Forslag blev vedtaget, var der dog en vis Begrænsning af Pantsætningsmuligheden ved den gældende Ordning. Det er rigtigt, men det er ikke nogen Uoverensstemmelse; jeg nævnte ogsaa i min Tale, at det var der i alle Tilfælde, men Muligheden for Pantsætning er efter mit Skøn ikke saa begrænset, som Ministeren gav Udtryk for. Der staar ikke, at man ikke kan gaa over 110 pCt. Der staar i en anden Bestemmelse, at man kan gaa op, naar det drejer sig om panteværdiforøgende Foranstaltninger, og det er al den Begrænsning, vi ønsker. Naar det drejer sig om virkelig fornuftige Foranstaltninger, som forbedrer Ejendommen og gør den mere rentabel, kan jeg ikke se, at der er nogen som helst Begrundelse for, nogen som helst fornuftig Tanke i at sige, at den Foranstaltning maa vedkommende ikke foretage.

Nu sagde — jeg ved ikke hvem; jeg tror, det var det ærede Medlem Hr. N. P. Andreasen —, at naar en saadan Mand fik sin Gæld sat op, kunde han hurtigt komme ind under samme daarlige Forhold som nu i vanskelige Tider. Nej, det kan han ikke hurtigt; hvis Pengene bliver anbragt fornuftigt og Ejendommen bliver rentabel, kan det netop bevirke, at det varer længere, inden han kommer i saadanne Vanskeligheder; at han ikke kan klare sig. Er det ærede Medlem da ikke indforstaaet med, at man meget vel kan gøre Gæld og derigennem blive bedre stillet, nemlig naar man anvender Pengene fornuftigt, saa man ikke alene kan svare den Rente, man skal give, men maaske kan faa et Overskud? Al Udvikling og Forbedring i Landbruget var ganske udelukket, hvis der kun var den Mulighed, at man blev ringere stillet, naar man stiftede Gæld.

Med Hensyn til dem, der har en Gæld under 110 pCt., tror jeg — da vi alle er enige om, at det skal være fornuftige og dygtige Folk —, at de, der arbejder under disse Forhold og selv skal betale, har lige saa god Forstand